

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA

1. Sopijapuolet

Hyrynsalmen kunta

Kajaanin kaupunki

Kuhmon kaupunki

Sotkamon kunta

Suomussalmen kunta

Paltamon kunta

Ristijärven kunta

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (jatkossa Kainuun sote)

2. Sopimuksen tarkoitus ja sisältö

Tällä sopimuksella sopijapuolet sopivat yhteistoiminnasta Kainuun kuntien työllisyyden kuntakokeilun toteuttamiseksi (kuntakokeilu). Sopijapuolina olevat kunnat muodostavat kuntakokeilun kokeilualueen. Kuntakokeilun kokeilulaissa tarkoitetuista tehtävistä vastaavat kokeilualueen kunnat.

Sopijapuolten yhteistyön tavoitteena on Kainuun rakennetyöttömyyden alentaminen, pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, työvoiman saatavuuden parantaminen, työllisyysasteen nostaminen ja työttömyydestä aiheutuvien kustannusten alentaminen. Yhteistyössä luodaan Kainuuseen tehostettu palvelumalli, jossa asiakkaan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja työllistymisen esteet pyritään ratkaisemaan mahdollisimman nopeasti, toimiviksi osoittautuneita toimintamalleja käyttäen ja uusia vaikuttavia ratkaisuja hakien.

Kuntakokeiluilla tavoitellaan valtakunnallisesti palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja hallinnonalat ylittäviä ratkaisuja. Kokeilujen tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Hankkeen työllisyysvaikutusten odotetaan syntyvän valtion ja kuntien resurssien yhdistämisen, päällekkäisyyksien poistamisen sekä palvelujen ja toimintamallien kehittämisen tuloksena.

Edelleen sopijapuolet sopivat tällä yhteistoimintasopimuksella Kainuun kuntien työllisyyden kuntakokeilun eräistä peruseriaatteista ja perustoimintatavoista, jotka ohjaavat kokeilun toteuttamista. Tämän sopimuksen lisäksi kuntakokeilun toteuttamista ohjaa valtion palvelujen sopijapuolten, Kainuun ELY-keskuksen, Kainuun TE-toimiston, ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) sekä Kelan Pohjoisen vakuutuspiirin tekemä Kokeilualueen yhteistyösopimus. Tähän sopimukseen sovelletaan myös edellä mainitun yhteistyösopimuksen samoja perusehtoja (mm. erimielisyyksien ratkaiseminen, oikeuksien ja velvoitteiden siirtäminen, sopimuksen muuttaminen, tiedottaminen).

Sopijapuolet vastaavat kuntakokeiluun kuuluvan kohderyhmän työnhakija-asiakkaiden työllisyydenhoidon palvelujen tarjoamisesta Kainuussa seuraavasti:

- Kuntakokeilun järjestämisvastuu on kuntakokeiluun kuuluvilla kunnilla, jotka vastaavat kukin oman kuntansa asiakkaiden palveluista sekä yhteistoimintasopimuksen määrittämästä yhteistoiminnasta ja keskinäisessä työnjaossa sovittavista asiakasvastuista.
- Maakunnallisesti toimiva Kainuun sote vastaa moniammatilliseen palveluun kuuluvista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista (TYP-palvelut) sekä kuntouttavasta työtoiminnasta yhteistyössä kuntien kanssa tässä yhteistoimintasopimuksessa sovittavalla tavalla.
- Lisäksi Kainuun sote vastaa muiden kuin TYP-toiminnan piiriin kuuluvien työnhakija-asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista (mm. aikuissosiaalityö, perusterveydenhuolto, kehitysvammahuolto ja erikoissairaanhoido) kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti.

Sopijapuolet (jäsenkunnat) ovat perustaneet Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän perussopimuksella (ks. <https://sote.kainuu.fi/perussopimus-ja-saannot>).

Lisäksi sopijapuolet ovat sopineet yhteistyösopimuksella työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta.

3. Toiminnan ohjaus ja koordinaatio

Kuntakokeilun toimintaa ohjaa johtoryhmä, jossa on sopijapuolten edustajia. Johtoryhmän muodostavat sopijapuolten nimeämät edustajat, siten että kultakin sopijapuolelta johtoryhmässä on varsinainen edustaja ja hänelle varaedustaja. Kunnat voivat sopia myös kuntaryhmän yhteisestä edustuksesta johtoryhmässä. Johtoryhmä voi kutsua toimintaansa mukaan asiantuntijajäseniä. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii Kajaanin kaupunginhallituksen työllisyysjaoston puheenjohtaja. Johtoryhmä valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä sopii tarkemmin toimintavoistaan ja sihteerin tehtävien hoitamisesta.

Johtoryhmä on samalla työllisyyden kuntakokeilulain 22 § mukainen Kainuun työllisyyden edistämisen kuntakokeilun kokeilualueen yhteistyöelin, johon nimeävät edustajansa Kainuun ELY-keskus, Kainuun TE-toimisto ja KELA:n pohjoinen vakuutuspiiri. Johtoryhmän/yhteistyöelimen tehtävistä sovitaan tarkemmin erikseen tehtävässä kokeilualueen yhteistyösopimuksessa, jossa osapuolina ovat tämän sopimuksen sopijapuolet sekä Kainuun ELY-keskus, Kainuun TE-toimisto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) sekä KELA:n pohjoinen vakuutuspiiri.

Johtoryhmä asettaa kuntakokeilun tavoitteita, toimintaa ja linjaa yhteisesti sovittavat käytännön yhteistoiminnan ratkaisut ja ohjaa ja seuraa niiden toteuttamista. Sopijapuolten päätöksentekoa vaativat kuntakokeilua koskevat asiat viedään sopijapuolten omiin toimielinkäsittelyihin. Seuranta ja valvontavastuu tehtävien hoitamisesta kuuluu sille sopimusosapuolelle, jonka lakisääteisen tehtävän hoitamisesta on kyse.

Kuntakokeilun käytännön yhteistoimintaa sekä kuntakokeilun palvelujen järjestämistä ja kehittämistä ohjaa ja koordinoi Kajaanin kaupungin työllisyyspäällikkö, joka on Kainuun TYP – johtaja.

Työllisyyspäällikkö toimii johtoryhmän valmistelijana ja esittelijänä sekä kuntakokeilun työvaliokunnan puheenjohtajana. Työvaliokunnan jäsenistä nimeämisestä ja tehtävistä sovitaan tarkemmin erikseen tehtävässä, edellä mainitussa kokeilualueen yhteistyösopimuksessa.

4. Henkilöstö

Kuntakokeilun kuntien palveluksessa olevat työllisyyden hoidosta vastaavat henkilöt ovat kokeilun aikana kuntiensa palveluksessa ja vastaavat edelleen kunkin kunnan kuntakohtaisista tehtävistä. Kuntakokeilun tehtäviä hoitaessaan he toteuttavat kuntakokeilun koordinaattorin ohjauksessa kokeilun yhteisiä tavoitteita ja käytännön yhteistoimintaa yhteisillä toimintaperiaatteilla. Kuntien niille työntekijöille, jotka hoitavat myös sosiaalihuollon palvelutehtävään kuuluvia tehtäviä ja käyttävät julkista valtaa, perustetaan yhteiset virat kuntien ja Kainuun soten kesken. Muutoksenhaku yhteisten viranhaltijoiden päätöksiin tapahtuu siten kuin haettaisiin muutosta kunkin kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan päätökseen.

Suostumuksensa perusteella Kainuun soten kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliohjaajat (4 HTV), Kainuun TYPin sosiaaliohjaajat (3 HTV) ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaajat (5 HTV) siirtyvät kuntakokeilun ajaksi sopijapuolten kuntalain 53 § perusteella perustamiin yhteisiin määräaikaisiin virkoihin. Yhteisten virkojen viranhaltijat ovat virkasuhteessa kaikkiin kuntakokeilun kuntiin ja Kainuun soteen, joka vastaa heidän osaltaan työnantajan velvoitteiden hoitamisesta sekä palkka- ja muista kustannuksista.

Kunnat ja kuntayhtymä tekevät yhtäpitävät päätökset yhteisten virkojen perustamisesta. Päätösten valmistelussa sopijapuolet sopivat yhdessä kuntalain edellyttämällä tavalla muista tarvittavista asioista, kuten yhteisten virkojen lukumäärästä, tehtävänkuvista ja työajasta. Sopijaosapuolet huolehtivat, että sosiaalihuollon ammattihenkilölainsäädännön vaatimukset toteutuvat (ks. laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015; HE 13/2020: 13 a §) niiden viranhaltijoiden osalta, jotka suorittavat sosiaalihuollon virkatehtäviä kuntayhtymän puolesta.

Yhteisiin määräaikaisiin virkoihin siirtyvät suostumuksensa perusteella:

- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymästä
  - o kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliohjaajat (4 HTV)
  - o kuntouttavan työtoiminnan ohjaajat (5 HTV)
  - o TYPin sosiaaliohjaajat (3 HTV).
- kokeilukunnista:
  - o Kajaanin kaupunki: (1-2 HTV)
  - o Sotkamon kunta: (1-2) HTV

Kuntakokeilun JTYP-lain mukaisia kuntakohtaisia ja kuntakokeilun yhteisiä työllisyyden hoidon tehtäviä hoitaessaan kuntien ja kuntayhtymän yhteiset viranhaltijat toimivat kuntien työnjohto- ja direktio-oikeuden alaisina sekä kuntakokeilun yhteisiä tehtäviä hoitaessaan kuntakokeilun koordinaattorin työnjohdossa ja ohjauksessa. Sosiaalihuollon palvelutehtävään kuuluvia tehtäviä hoitaessaan kuntien ja kuntayhtymän yhteiset viranhaltijat toimivat Kainuun soten työnjohto- ja direktio-oikeuden alaisina.

Kainuun soten muut asiantuntijat tuottavat kuntakokeiluun tarvittavia muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kuntakokeilun kohderyhmän palvelutarpeet huomioiden ja käytettävissä olevien resurssien mukaan.

TE-toimistosta siirtyy kuntakokeiluun kuntien työjohtoon TE-palvelun asiantuntijoita TEM:n määräämässä laajuudessa, joka perustuu kokeilun kuntakohtaisiin asiakaskohderyhmien ja heidän tarvitsemiensa palvelujen määrään. Siirtyvät resurssit ja niiden kuntakohtainen kohdistuminen sisältyy kokeilualueen yhteistyösopimukseen.

Kuhmoon, Sotkamoon ja Suomussalmelle sekä Paltamon työllisyyden hoidon koordinaatiovastuulla olevalle kuntaryhmälle (Paltamo, Hyrynsalmi, Ristijärvi) asiakasmäärän perusteella osoitetut kuntakohtaisesti työskentelevät TE -palvelujen asiantuntijat toimivat sijaintikuntansa työnjohdossa. Kuntakokeilun yhteisiä tehtäviä hoitaessaan he toimivat kuntakokeilun koordinaattorin työnjohdossa ja ohjauksessa.

5. Toimivalta

Kokeilukunnat oikeuttavat kuntayhtymän viranhaltijat valmistelemaan ja päättämään kokeilukuntien puolesta seuraavat asiat:

- laissa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta 9 § (HE 87/2020) säädettyä kokeilualueen kuntien toimivaltaa.

Kuntayhtymä oikeuttaa kokeilukuntien viranhaltijat valmistelemaan ja päättämään kuntayhtymän puolesta seuraavat asiat:

- sosiaaliohjaajien toimivaltaan kuuluvat asiat siten, kuin yhtymähallitus on päätösvaltaa viranhaltijoille siirtänyt.

Kun yhteiset viranhaltijat suorittavat sosiaalihuollon virkatehtäviä kuntayhtymän puolesta, viranhaltijat ovat velvollisia noudattamaan kuntayhtymän monijäsenisen toimielimen antamia määräyksiä ja ohjeita. Kainuun sote vastaa siitä, että kuntayhtymän työntekijöiden ammatillinen johtaminen ja työjohto toteutuvat kuntayhtymän toimesta. Kainuun soten esimiehet toimivat ammatillisina esimiehenä kuntien sosiaalihuoltolain mukaisille ammattihenkilöille, kun kyseessä on sosiaalihuollon palvelutehtävän hoitaminen.

6. Kokeilutoimiston tehtävät

TE -toimistosta Kajaanin kaupungille siirtyvästä henkilöstöstä ja edellä mainituista yhteisissä viroissa olevista Kainuun Soten TYPin Kajaanin henkilöstöstä ja yhteisissä viroissa olevista kuntouttavan työtoiminnan henkilöstöstä muodostetaan kuntakokeilun ajan toimiva kokeilun koordinaattorin johtama kokeilualueen toimisto. Kokeilualueen toimisto sijoittuu samoihin toimitiloihin Kainuun TE -toimiston kanssa kokonaisuudessaan, mikäli se on toiminnallisesti mahdollista. Muissa kunnissa siirtyvä TE-toimiston henkilökunta ja Kainuun soten henkilökunta sijoittuu kuntien osoittamiin toimitiloihin muodostaen paikallisen kokeilutoimiston, mikäli se on toiminnallisesti mahdollista.

Kuntien kokeilutoimistojen tehtävänä on vastata alueellaan kokeilulaissa tarkemmin säädetyllä tavalla kohderyhmien työllistymistä edistävästä palvelusta. Työllistymistä edistävällä palvelulla tarkoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) tarkoitettua työnhakuvalmennusta, uravalmennusta, työvoimakoulutusta ja työttömyysetuudella tuettua työnhakijan omaehtoista opiskelua, mainitun lain 4 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua kokeilua, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettua työvoimakoulutusta, kotoutumisen edistämistä annetun lain 22–24 §:ssä tarkoitettua omaehtoista opiskelua ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001)

tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa. Kainuun soten perussopimuksen 3 § mukaisesti kuntayhtymä vastaa kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä jäsenkuntien puolesta. Kajaanin kaupunki vastaa koko Kainuun vieraskielisten kohderyhmän siirtyvistä TE-palveluista.

Kokeilualueet eivät teetä kokeilulain nojalla työ- ja elinkeinotoimistosta siirtyvällä henkilöstöllä eivätkä valtion kokeilulaissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten tarkoitettua rahoituksen turvin muiden asiakasryhmien palveluja eikä muita kuin kokeilulaissa erikseen säädettyjä tehtäviä. Kuntakokeilulain mukainen tehtävien siirto koskee ainoastaan TE-toimiston tehtävien siirtoa kuntakokeilulle, eikä se sisällä määräyksiä sosiaalihuollon tehtävien siirrosta kuntakokeilulle.

7. Toiminnan rahoitus

TEM:n hakuohjeen mukaan kokeilun kuntaresursointiin on viitearvona osoitettava vähintään 15 % vuoden 2018 työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien määrästä käsittäen kokeiluun kohdentuvan henkilötöpanoksen, kehittämispanoksen sekä muut kuin lakisääteiset palvelut kokeilun asiakkaille. Kuntaresursointi tarkentuu kokeilun varsinaisen valmistelun aikana. Kokeiluun mahdollisesti osoitettavista, nykytasoa lisäävistä kokeilukuntien työllisyyden hoidon palvelujen lisäresursoinneista päätetään kokeilukunnissa erikseen. Kuntien osoittama resurssi tarkentuu seuraavien vuosien kuntien talousarvioissa.

Vuoden 2019 perusteella 15 % kuntien työmarkkinatukimaksuista jakautui seuraavasti kokeilualueella:

Hyrnsalmi	12 490
Kajaani	449 053
Kuhmo	85 653
Paltamo	40 633
Ristijärvi	9581
Sotkamo	89 442
Suomussalmi	56 139.

Kokeilualueen kuntien järjestämisvastuusta sekä työllisyyismäärärahan ja työttömyysetuusmäärärahan käytöstä määrätään kokeilualueen yhteistyösopimuksessa.

Kuntakokeiluun osallistuminen ei edellytä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä erillistä taloudellista resursointia.

8. Tietoturva ja kirjaaminen

Julkisessa sosiaalihuollossa asiakastietojen rekisterinpitäjänä toimii palvelujen järjestämisestä vastaava julkisen hallinnon organisaatio (Kainuun sote).

Tämän sopimuksen mukaisessa toiminnassa syntyvien tai siihen liittyvien asiakirjojen arkistoinnissa, säilyttämisessä ja hävittämisessä noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja toimintaa koskevia säännöksiä ja ohjeita. Sosiaalihuollon palvelujen tuottamisessa tulee noudattaa laeissa säädettyä salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta. Velvollisuus pysyy voimassa myös tämän sopimuksen päätyttyä.

Sosiaalihuollolla on lakisääteinen velvollisuus kirjata asiakkaasta tietoja. Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015), 4 §:ssä säädetään kirjaamisen yleisistä velvoitteista: Sosiaalihuollon ammattihenkilöt sekä muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö ovat velvollisia kirjaamaan sosiaalihuollon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan kannalta tarpeelliset ja riittävät tiedot määrämuotoisina asiakirjoina ja tallettamaan ne 5 §:n mukaisesti. (22.4.2016/300) Velvollisuus kirjata asiakastiedot alkaa, kun palvelunantaja on saanut tiedon henkilön palveluntarpeesta tai ryhtynyt toteuttamaan sosiaalipalvelua. Tieto asiakkuuden päättymisestä on kirjattava asiakasasiakirjaan. Kirjaukset on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun asiakkaan asiaa on käsitelty.

Sopijaosapuolet sitoutuvat ylläpitämään tietoturva- tai tietojärjestelmiä sillä tasolla, että se mahdollistaa joustavan yhteistoiminnan.

Kukin toimija toimii asiakastietojen rekisterinpitäjänä ja käyttää yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia ja mahdollisia tietojärjestelmiä.

9. Vahingonkorvausvastuu

Ulkopuoliselle aiheutetusta vahingosta on korvausvastuussa vahingon aiheuttaneen viranhaltijan työnantajakunta vahingonkorvauslain (1974/412) 3 luvun mukaisesti.

10. Muut määräykset

Ei muita määräyksiä.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta ja/tai sen nojalla tehdyistä sopimuksista aiheutuvat mahdolliset erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten keskinäisillä neuvotteluilla. Ellei erimielisyyksiä pystytä sopimaan osapuolten välisin neuvotteluin kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun osapuoli on esittänyt kirjallisen neuvottelukutsun toiselle osapuolelle, ratkaistaan erimielisyys hallintoriita-asiana Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa.

12. Yhteistoimintasopimuksen voimassaolo

Yhteistoimintasopimus on voimassa sopijapuolten hyväksyttyä sen Kainuun työllisyyden kuntakokeilun loppuun 30.6.2023 saakka.

Mikäli sopimuksen soveltamisen toimintaympäristö muuttuu olennaisesti sopimuksen voimassaoloaikana, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta. Sopimusta voidaan muuttaa tai se voidaan purkaa osapuolten yhteisellä päätöksellä.

Yhteistoimintasopimusta on tehty kahdeksan (8) samasanaista kappaletta, yksi kullekin sopijapuolelle. Jokaiselle sopijapuolelle on oma allekirjoitussivunsa.

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Hyrnsalmella 14 .1.2021

Hyrnsalmen kunnanhallitus

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Heimo Keränen', with a long horizontal flourish extending to the right.

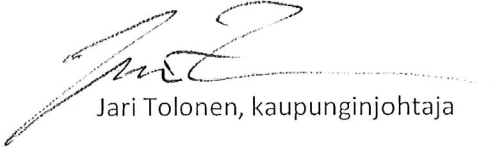
Heimo Keränen, kunnanjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Kajaanissa 12.1.2021

Kajaanin kaupunginhallitus

Jari Tolonen, kaupunginjohtaja

Risto Hämäläinen, kehitysjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

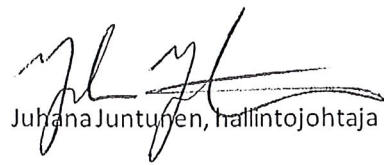
Päiväys:

Kuhmossa .1.2021

Kuhmon kaupunginhallitus

Tytti Määttä, kaupunginjohtaja

Juhana Juntunen, hallintojohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Paltamossa 27.1.2021

Paltamon kunnanhallitus

Pasi Ahoniemi, kunnanjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Ristijärvellä 13 .1.2021

Ristijärven kunnanhallitus

Petteri Seppänen, kunnanjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Sotkamossa 20 .1.2021

Sotkamon kunnanhallitus

Mika Kilpeläinen, kunnanjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Suomussalmella 21.1.2021

Suomussalmen kunnanhallitus

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Erno Heikkinen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KAINUUN KUNTIEN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUSTA, ALLEKIRJOITUS

Päiväys:

Kajaanissa 12.1.2021

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Maire Ahopelto, kuntayhtymän johtaja